

KONINKLIJK

LGOG

samen de geschiedenis van LIMBURG ontdekken

Kring Parkstad Limburg

Drs. J.J.G. Martens

Secretaris

E. j.martens@historischgoud.nl

UITNODIGING

Lezing door dr. Serge Langeweg over 'Koempels onder Duitse druk.'

Wanneer: Maandag 17 februari 2020 om 19:30

Locatie: Bernardinuscollege aan de Akerstraat 95 te Heerlen

Koempels onder Duitse druk

De Limburgse mijnen en mijnwerkers tijdens de Tweede Wereldoorlog

Nadat de Duitse troepen op 10 mei 1940 de Nederlandse grens in de buurt van Aken overschreden, waren de kolenmijnen rond Heerlen en Kerkrade de eerste grote bedrijven die hen in handen vielen. De mijnen waren nog intact. In augustus 1939 had de Nederlandse regering bepaald dat de mijnen bij een vijandelijke aanval niet vernield of onklaar gemaakt hoefden te worden. Wel lag de kolenproductie na de Duitse inval enkele dagen stil. Dat kwam door de stremming van het vervoer ten gevolge van de oorlogsomstandigheden. Het personeel kon de mijnen daardoor niet bereiken. Maar al na een kleine week was de productie op het gebruikelijke niveau.

De volle productiecapaciteit van de twaalf Nederlandse kolenmijnen was voor de duur van de bezetting in Duitse handen. Voor de mijndirecties en de mijnwerkers betekende dat een dilemma. Voor de Nederlandse economie en samenleving was het van belang dat de eigen kolenproductie ongestoord doorging. De import van buitenlandse steenkool en van olie viel weg en dus was Nederland voor wat betreft de energievoorziening op zichzelf aangewezen. De vraag waarop de mijndirecties en de mijnwerkers tijdens de bezetting een antwoord moesten zien te vinden was echter waar de grens lag tussen die Nederlandse belangen en de belangen van de Duitse oorlogseconomie, waarvoor de Limburgse kolen ook werden gebruikt.

BEKENDMAKING

Ter kennis van het personeel wordt gebracht, dat op Zondag 17 Mei e.k. in het bedrijf als op werkdagen zal worden gewerkt. Het werk op dien dag zal op

- de gebruikelijke wijze als Zondagsarbeid worden betaald. Ook zal de uitreiking van levensmiddelen en versnaperingen weder plaats vinden. Nadere mededelingen volgen spoedig.

- Verder zal in 1942 in het bedrijf als op werkdagen worden gewerkt op de navolgende Zondagen: 21 Juni, 19 Juli, 9 Augustus, 13 September, 11 October, 15 November en 20 December.

DE DIRECTIE.

HEERLEN, 8 MEI 1942.

In deze lezing wordt in gegaan op de wijze waarop de mijndirecties en de mijnwerkers omgingen met ruim vier jaar van steenkolenwinning onder Duitse druk. Hoe reageerden ze op Duitse maatregelen om de kolenproductie te controleren en in hoeverre was er speelruimte om de Duitse wensen en bevelen te omzeilen?

Dr. Serge Langeweg (1958) studeerde sociale en economische geschiedenis aan de Universiteit Utrecht. In 2011 promoveerde hij aan de Universiteit Maastricht op het proefschrift Mijnbouw en arbeidsmarkt in Nederlands-Limburg. Herkomst, werving, mobiliteit en binding van mijnwerkers tussen 1900 en 1965. Hij is als hoofd collectie en erfgoed verbonden aan Stichting Museumplein Limburg in Kerkrade, die drie museale instellingen overkoepelt: Continium discovery center, Columbus earth center en Cube design museum. Hij is een van de samenstellers van de tijdelijke tentoonstelling Kolen & granaten over de Limburgse mijnen tijdens de Tweede Wereldoorlog die het Nederlands Mijnmuseum in samenwerking met Continium realiseerde.

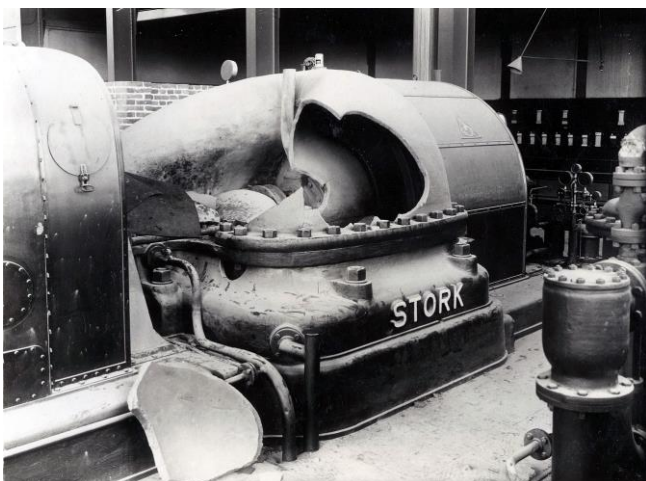
Deze lezing wordt georganiseerd in samenwerking met het Nederlands Mijnmuseum. Tevens wijzen wij u er graag op dat de tentoonstelling over de Mijnstreek in oorlogstijd genaamd 'Kolen en Granaten', tijdelijk te bezichtigen is in het Bernardinuscollege te Heerlen.

Aanmeldingen

Belangstellenden kunnen zich aanmelden bij de secretaris van Kring Parkstad Limburg: Jody Martens. Stuur hiervoor een e-mail naar j.martens@historischgoud.nl
Kosten: gratis voor leden. Niet leden betalen €5,-

Met vriendelijke groet,
Namens het bestuur van Koninklijk LGOG Kring Parkstad Limburg

Jody Martens
Martin van der Weerden

Vernielingen Julia

Vernielingen ON